

”ELÄMÄNELIKSIIRI”

(Erään chelan päiväkirjasta)

Kirjoittanut
G. M.

”ELÄMÄNELIKSIIRI”

(Erään chelan päiväkirjasta)

Kirjoittanut

G. M.

2023

www.teosofia.net
e-kirjat

1. painos, e-kirja (pdf)

Kustantaja: Jukka I. Lindfors, Lammi

Taitto ja kannen toteutus: Jukka I. Lindfors

ISBN 978-952-7338-11-7

Alkusanat

Vuonna 1881 tammikuussa Godolphin Mitford meni Teosofisen Seuran kansainväliseen päämajaan Bombayssa ja viipyi Seuran perustajien luona muutaman viikon. Tämän vierailun aikana hän kirjoitti ”*Elämäneliksiirin*”, mitä ilmeisesti H. P. Blavatsky [H. P. B.] auttoi okkulttisella tavalla. [Lisää aiheesta internetissä: theosophy-wiki.]

The ”Elixir of Life” julkaistiin alun perin kahdessa erässä *The Theosophist* -lehdessä maaliskuu- ja huhtikuun numeroissa vuonna 1882. Artikkelit julkaistiin myöhemmin myös teoksessa *Five Years of Theosophy* (v. 1885 painos).

Ensimmäinen suomennos *Elonneste – Erään tsheelan päiväkirjasta* ilmestyi v. 1911 (Teosofinen kirjakauppa ja kustannusliike). Sittenkin tuosta suomennoksesta on julkaistu painokset vuonna 1981 (Kesävuori) sekä vuosina 1984 ja 2015 (Biokustannus).

Suomentaja Waldemar Ramstedt on kääntänyt tekstin asiantuntemuksella mutta jätti suomennoksestaan muutaman kryptisen kohdan kokonaan pois ja sen sijaan lisäili runsaasti ja paikoin pitkästikin omia selvennyksiä suomennokseen.

Uusi suomennos pyrkii noudattamaan uskollisemmin alkukielistä sisältöä, ja siten joidenkin rönsyilevien virkkeiden vaikeaselkoisuus on peiriytynyt suomennokseenkin. Osa kirjoittajan tekstin seassa suluissa olleista huomautuksista on siirretty alaviitteiksi. — J. L.

Ja Eenok vaelsi Elohimin kanssa, ja Elohim otti hänet luokseen. – Genesis

Johdanto

Merkilliset tiedot – sellaisina niitä on epäilemättä pidettävä välittämättä, mitä muu maailma niistä ajatteleekaan –, joita seuraava artikkeli sisältää, ansaitsevat muutaman sanan johdannoksi. Nämä yksityiskohdat aiheesta, jota on pidetty okkultismiin vihkimyksen hämärimpänä ja huolellisimmin salattuna mysteeriona – *rishien** ajoista aina Teosofisen Seuran perustamiseen saakka –, on tekijä saanut tietoonsa tavalla, joka länsimaalaisen mielestä tuntuisi ihmeelliseltä ja yliluonnolliselta. Hän voi kuitenkin vakuuttaa lukijalle, ettei hän omalla kohdallaan usko mihinkään *yliluonnolliseen*, vaikka hän on saanut tietää liian paljon voidakseen vetää rajoja *luonnon* kapasiteetille, kuten jotkut tekevät. Lisäksi hänen täytyy tehdä tunnustus omasta uskostaan. Tosiasioiden huolellisesta tutkimisesta käy ilmi, että jos asia on todella niin kuin siinä on todettu, kirjoittaja ei itse voi olla mikään korkealle kehittynyt adepti, sillä sellaisessa tapauksessa tätä *kirjoitelmaa ei olisi koskaan kirjoitettu*. Eikä hän teeskentele olevansa adepti. Hän on ollut muutamia vuosia nöyrä *chela*** . Siksi täytyy myös olla totta, että hänellä ei voi olla mitään omakohtaista kokemusta mystiikan korkeammista asteista, mutta hän puhuukin niistä ainoastaan omien olettamuksiensa nojalla huomioiden tekijänä – eikä sen enempää. Siksi hän voi avoimesti todeta, että valitettavan lyhyen oleskelun aikana joidenkin adeptien luona hän on todellisten kokemusten ja havaintojen nojalla tullut vakuuttuneeksi muutamista ”*oppikurssin*” vähemmän yliluonnollisista eli alkuvaiheissa olevista osista. Ja vaikka hänen on mahdotonta suoranaisesti todistaa, mitä on tuolla puolen, hänellä on kuitenkin ollut pitkänä,

* Viisaita, pyhiä miehiä. – Suom. huom.

** *Chela* on vihityn *gurun* eli *mestarin* oppilas. – H. P. B.

anکارana ja monesti vaarallisena oppi- ja harjoituskautenaan mahdollisuus saada kokemuksia, jotka oikeuttavat hänet väittämään olevansa täysin varma tässä esitettyjen asioiden todenperäisyydestä. Kuitenkin muutamista yksityiskohdista on *tarkoituksella vaiettu*. Syistä, joita hän ei voi ilmoittaa julkisesti, hän itse ei joko voi tai tahdo käyttää jotakin salaisuutta, josta hän on päässyt perille. Kuitenkin hänellä on lupa viimeiseltä *gurultaan*, jota hän kunnioittaa ja jolle hän on uskollinen ja kiitollinen, julkaista tieteen ja ihmiskunnan hyödyksi – erityisesti niiden, jotka ovat kyllin rohkeita tekemään omakohtaisia kokeita – seuraavia hämmästyttäviä yksityiskohtia okkulttisista menetelmistä ihmiselämän pidentämiseksi. — G. M. [Godolphin Mitford]

I

Ehkä yksi tärkeimmistä syistä, joka saa nykyisissä maailmallisen ihmisen etsimään teosofista tietoa, on epäilemättä usko tai toivo, että liittyminen Teosofiseen Seuraan auttaa häntä saavuttamaan heti jotakin erikoista etua muuhun ihmiskuntaan nähden. Jotkut jopa ajattelevat, että liittymisen perimmäinen seuraus tulisi ehkä olemaan vapautus hävityksestä, jota sanotaan ihmiskunnan yleiseksi kohtaloksi. Elämäneliksiiriä koskevaa perimätietoa, jota sanotaan olevan kabbalisteilla ja alkemisteilla, arvostavat keskiaikaisen okkultismin tutkijat Euroopassa. *Abé Hyatin* eli *elämänvesi*-vertauskuvan uskovat todelliseksi aasialaisen esoteerisen osaston taantuneet jäänteet, jotka ovat tietämättömiä *todellisesta* SUURESTA SALAISUUDESTA. ”Kirpeä, tulinen uute”, jonka avulla Zanoni pidensi elämäänsä, kummittelee yhä nykyäänkin haaveilijan mielikuvituksessa mahdollisena tulevaisuuden tieteen keksintönä.

Vaikka tämän ilmiön onkin selvästi sanottu olevan totta, teosofisesti katsoen edellä kerrotut kuvitelmat tavasta, jolla se olisi toteutettavissa, ovat *tunnustetusti* väärä. Lukijalla on vapaus joko uskoa tai olla uskottomatta, mutta teosofiset okkultistit väittävät olevansa yhteydessä älyllisten (elävien) olentojen kanssa, joilla on äärettömän paljon laajempi piiri tehdä havaintoja verrattuna nykyaikaisen tieteen korkeimpiin saavutuksiin, huolimatta kaikista nykyisistä Euroopan ja Amerikan ”adepteista” – kabbalan harrastelijoista. Mutta niin pitkälle kuin nämä korkeammilla älynlahjoilla varustetut ihmiset ovat päässeetkään tutkimuksissaan (tai jos pidetään parempana: väitetyissä tutkimuksissaan) ja niin etäälle kuin he ovat saattaneet tutkia päättelemisen ja analogian avulla, eivät edes *he* ole kyenneet äärettömyydestä löytämään muuta ikuisesti pysyvää kuin avaruuden. *Kaikki on muutoksenalaista*. Lukija voi sen tähden tehdä helposti sen johtopäätöksen, että maailmassa, joka on olosuhteiltaan pääasiassa pysymätön, ei mikään saa aikaan pysyvyyttä. Ei mikään aine – olkoon se

kotoisin äärettömyyden syvyyksistä, ei mikään ajateltavissa oleva yhdistelmä rohoja meidän maapallollamme tai muualla – olkoon se korkeimman älykkyyden valmistama, ei mikään elämän tai oppijärjestelmä – ohjatkoon sitä kuinka kova päättäväisyys ja miten suuri taito hyvänsä, kykene koskaan luomaan mitään ikuisesti pysyvää. Sillä aurinkokuntien universuumeissa, missä tahansa ja miten hyvänsä sitä tutkitaan, pysyvyys edellyttää teistien määrittelemää ”ei-olemista” fyysisessä mielessä – ei-olemista, joka on *olemattomuutta länsimaalaisten* kiihkouskovaisten ahdasmielisten käsitysten mukaan – *reducto ad absurdum*. Tämä on perusteeton solvaus, vieläpä kun se on asetettu *näennäiskristilliseksi* eli kirkon jehovistiseksi ajatukseksi Jumalasta.

Näin ollen huomaamme, että tavallinen ihanteellinen käsitys ”kuolemattomuudesta” ei ainoastaan ole ehdottoman väärä vaan vieläpä fyysinen ja metafyyminen mahdottomuus. Tämä käsitys – olkoon se teosofien tai ei-teosofien, kristittyjen tai spiritistien, materialistien tai idealistien vaalima – on itse asiassa ainoastaan mielikuvituksen tuotetta. Kuitenkin on mahdollista pidentää ihmisikää siinä määrin, että se tuntuisi ihmeelliseltä ja uskomattomalta niistä, jotka pitävät meidän olemassaolomme pituutta välttämättä rajoitettuna korkeintaan kahteensataan vuoteen. Me voimme tavallaan murtaa kuoleman otteen, ja sen sijaan että kuolisimme ja sukeltaisimme äkilliseen pimeyteen, siirrymme kirkkaampaan valoon. Ja tämä voi tapahtua asteittain niin, että olotilasta toiseen muuttumisessa kitka on mahdollisimman vähäistä, sen tapahtuessa käytännöllisesti katsoen huomaamatta. Kuuluen täysin okkulttisen tieteen alalle tämä on aivan toista kuin edellä mainittu kansanomaisen käsityksen elämäneliksiiristä. Tässä kuten kaikissa muissakin tapauksissa oikein suunnatut keinot vievät samaan päämäärään, ja syyt saavat aikaan seurauksia. Tietysti ainoa kysymys on, mitkä ovat nämä syyt ja kuinka ne vuorostaan pannaan alulle. Tämän kirjaseen tarkoitus on kohottaa huntua tältä okkultismin haaralta siinä määrin kuin se on luvallista.

Alkakaamme muistuttamalla lukijaa kahdesta teosofisesta opetuksesta, joita alituisesti painotetaan *Hunnuttomassa Isiksessä* ja muissa mystiikkaa

käsittelevissä teoksissa, nimittäin: (a) maailmankaikkeus on lopultakin yksi – yksi käsittäen loppumattomiin vaihtelevia ilmennyksiä, ja (b) se, mitä me kutsumme *ihmiseksi*, on ”moniperusteinen olento” – ei ainoastaan eksoteerisen tieteen merkityksessä yhdistelmä eläviä ja niin sanottuja aineellisia elementtejä vaan myös esoteerisessa mielessä kokoonpantu seitsemästä muodosta eli ”prinsiipistä”, jotka ovat sekoittuneet toisiinsa. Selvemmin ilmaistuna vuoksi voimme sanoa, että ihmisen eteerisemmät muodot ovat ainoastaan toisintoja samasta aspektista – jokainen hienempi muoto kätkeytyy seuraavaan karkeamman muodon atomien lomaan. Nämä muodot eivät kuitenkaan ole mitään ”kirkastettuja ruumiita” kristillis-spiritualistisessa mielessä. Elävässä ihmisessä, jonka näette peilissäanne, on itse asiassa useampia ihmisiä tai useampia osia yhdestä monitasoisesta ihmisestä. Kukin niistä on täydellinen vastine toiselle, mutta kunkin muodon ”atominen luonne” (paremman ilmauksen puutteessa) on sellainen, että sen atomit läpäisevät lähinnä ”karkeamman” muodon atomit. Meille on tässä yhdentekevää, millä tavalla teosofit, spiritistit, buddhalaiset, kabbalistit tai vedantistit laskevat, erottavat, luokittelevat, järjestävät ja nimitävät näitä. Siksi tämä sanasota voidaan siirtää tuonnemmaksi. Samaten on meille yhdentekevää tietää, millä tavoin eri ihmiset suhtautuvat maailmankaikkeuden moniin elementteihin, joista he muodostavat osan. Tätä kysymystä, jolla on toisissa suhteissa erittäin suuri merkitys, ei tässä ole tarpeen selittää tai käsitellä. Emme ole kiinnostuneita siitä, että tiedemiehet kieltävät väitteemme todenperäisyyden, koska heidän laitteensa eivät pysty selittämään asian todellista luonnetta heidän aisteilleen. Vastaamme heille yksinkertaisesti: ”Hankkikaa itsellenne parempia laitteita ja tarkempia aisteja, niin pääsette *vihdoin* asiasta perille.”

Täytyy vain todeta, että jos olette innokkaita juomaan elämäneliksiiriä ja elämään noin tuhat vuotta, teidän täytyy ottaa sanamme todesta ja menetellä sen mukaisesti. Sillä esoteerinen tiede ei anna pienintäkään toivoa siitä, että toivottu päämäärä koskaan saavutettaisiin millään muulla tavalla. Kun taas moderni eli niin kutsuttu eksakti tiede nauraa sille.

Näin ollen olemme silloin tulleet siihen pisteeseen, missä olemme päättäneet – kirjaimellisesti, *ei* kuvaannollisesti – murtaa ulkonaisen kuoren, kuolevaisen ruumiimme ja kuoriutumaan siitä uudessa hahmossa. Tämä uusi verho ei suinkaan ole henkinen vaan ainoastaan enemmän eteerinen. Tekemällä se pitkän, alustavan harjoituksen avulla sopivaksi elämään tässä ilmapiirissä ja annettuamme samalla entisen ulkonaisen kuoremme asteittain kuolla noudattamalla erästä tiettyä menettelytapaa, josta tulemme puhumaan tuonnempana, meidän täytyy valmistautua tähän fysiologiseen muuntumiseen.

Kuinka voimme tehdä tämän? Ensinnäkin meillä on todellinen, näkyvä ja aineellinen ruumis, jota kutsutaan ihmiseksi, vaikka itse asiassa se on ainoastaan ihmisen ulkonainen kuori. Pitäkäämme aina mielessä, että tiede opettaa meidän *luovan nahkamme* noin joka seitsemäs vuosi yhtä perusteellisesti kuin käärmeet, ja tämä tapahtuu vähitellen ja niin huomaamatta, ettei meillä olisi edes aavistustakaan koko asiasta, ellei tiede olisi vuosia kestäneiden tutkimusten ja havaintojen avulla päässyt varmuuteen siitä.

Sitä paitsi me huomaamme, että jokainen ruhje tai syväkin haava ruumiissa paranee ja umpeutuu ajan myötä, ja kadotetun ihon sijalle kasvaa hyvin pian uusi. Siksi joskus saattaa tapahtua, että osittain nyljetty ihminen selviää hengissä ja saa uuden ihon. Joten meidän astraali- eli elonruumiissamme* hiukkaset kestävät ilmakehän muutoksia. Koko salaisuus on siinä, että onnistutaan kehittämään tätä eteerisempää hahmoa ja vapauttamaan se näkyvästä. Sillä aikaa kun sen yleensä näkymättömät hiukkaset muodostuvat yhä enemmän kiinteäksi, näkyväksi ainejoukoksi, on kokeellaan asteittain vapauduttava näkyväisen ruumiin vanhoista hiukkasista, niin että ne katoavat, ennen kuin toisia ehtii tulla sijalle...

Tästä emme voi puhua enempää. Magdalena ei ole ainoa, jota voitiin syyttää siitä, että hänellä on ”*seitsemän* henkeä”, vaikkei olekaan harvinaista tai poikkeuksellista kohdata ihmisiä, joilla on vähemmän ”henkiä”

* Seitsemästä prinsiipistä neljäs, joka on vetänyt puoleensa ja sulattanut itseensä toisen prinsiipin ja joka on paljon fyysistä prinsiippiä eteerisempi.

(mikä harhaanjohtava sana!). Nämä epätäydelliset miehet ja naiset* ovat luonnon epäonnistumisia. Jokainen prinssiippi elää vuorostaan kauemmin kuin sitä edellinen ja tiheämpi, minkä jälkeen se *kuolee*, lukuun ottamatta kuudetta, kun se yhdistyy ja sulautuu *seitsemänteen*. Vanhojen hindulais-fysiologien ”dhatu”** oli merkitykseltään kahdenlainen ja vastasi esoteerisesti tiibetiläistä sanaa ”zung” (ruumiin seitsemän prinssiippiä).

Meillä aasialaisilla on sananlasku, joka luultavasti on jätetty meille perinnöksi ja jota hindut toistavat tietämättä sen salaista merkitystä. Se on tunnettu aina niiltä ajoilta, jolloin vanhat rishit olivat tuttavallisesti tekemisissä opettamiensa jalojen ja yksinkertaisten ihmisten kanssa. Deevat*** olivat kuiskanneet jokaisen ihmisen korvaan: jos *sinä vain* tahdot, olet ”kuolematon”. Tämän ohella muistettakoon, mitä eräs länsimainen kirjailija on sanonut: ”Jos ihminen vaikkapa silmänräpäyksen ajan voisi kerta kaikkiaan käsittää, että kerran koittaa päivä, jolloin hänen on kuoltava, hän kuolisi siinä silmänräpäyksessä.” *Valaistunut* ymmärtää, että nämä kaksi lausetta yhdessä oikein käsitettynä paljastavat koko elämän pitkittämisen salaisuuden. Me kuolemme vasta silloin, kun tahtomme lakkaa olemasta kyllin voimakas pitääkseen meidät elossa. Useimmiten kuolema seuraa, kun kärsimykset ja elinvoiman ehtyminen fyysisen tilamme nopeasti muuttuessa saavat sellaisen ylivallan, että ote elämästä eli tahdon lujuus elämiseen heikkenee hetkeksi. Siihen hetkeen saakka olemme vaikeasta sairaudesta tai viiltävästä kivusta huolimatta ainoastaan sairaita tai loukkaantuneita. Tämä selittää äkilliset kuolemantapaukset, jotka johtuvat ilosta, säikähdyksestä, murheesta, surusta ja muista samantapaisista syistä. Tunne, että on täyttänyt elämäntehtävänsä tai että olemassaolo on arvotonta,

* Ei pidä luulla tämän tarkoittavan, että sellaiset henkilöt ovat täysin vailla yhtä tai useampia seitsemästä prinssiipistä. (Ihmisellä, joka on syntynyt ilman kättä, on kuitenkin käden eetterinen vastinosa.) Ne ovat vain niin latenteja, ettei niitä voi kehittää, ja niitä ei siis pidetä olemassa olevina. – H. P. B.

** Dhatu – ihmisruumiin seitsemän päätekijää – maitoneste, liha, veri, rasva, luu, ydin ja siemen.

*** Deeva = loistava, taivaallinen jumalallishenkinen olento. – Suom. huom.

voi – jos se on täysin sisäistetty – tuottaa kuoleman yhtä varmasti kuin myrkkyy tai kiväärinluoti. Toisaalta järkähtämätön päättäväisyys jatkaa elämistä on itse asiassa auttanut monia ihmisiä selviytymään vakavista sairauksista kovista kivuista huolimatta.

Silloin täytyy ensinnäkin olla päättäväisyyttä, lujaa *tahtoa*, varma vakaumus, että elää edelleen.* Ilman tätä varmuutta kaikki muu on hyödytöntä. Ja jotta tässä tarkoituksessa onnistuisi, päättäväisyys ei saa olla ohimenevä, lyhytaikainen palava kaipuu. Sen täytyy olla *rauhallinen ja jatkuva ponnistus, joka voi lakkaamatta ja hetkeksikään herpaantumatta olla keskittyneenä*. Lyhyesti sanoen kuolemattomaksi pyrkivän täytyy olla varuillaan öisin ja päivisin ja suojella itseään – omalta itseltään. Elää – elää – elää täytyy olla hänen järkähtämätön päätöksensä. Hänen tulee sallia itselleen poiketa siitä niin vähän kuin mahdollista. Tätä voitaisiin sanoa itsekkyydeksi äärimmäisessä muodossa – että se on vastakohta teosofisille opetuksille hyväntahtoisuudesta, epäitsekkyydestä ja uhrautumisesta ihmiskunnan hyväksi. No, lyhytnäköiseltä näkökannalta katsoen se on

* H. S. Olcott on selittänyt *Buddhalaisessa Katekismuksessa* lyhyesti ja osuvasti muutammin harvoin sanoin luovan – tai oikeammin – uudestisyntyttävän tahdonvoiman. Hän näyttää – tietenkin puheen eteläbuddhalaisuuden nimissä – kuinka tämä tahto elää, ellei sitä tässä elämässä ole hävitetty, ja loikkaa ruumiillisen kuoleman kuilun yli ja yhdistää *skandhat* eli ominaisuudet, jotka tekevät yksilöstä uuden persoonallisuuden. Ihminen on siten syntynyt uudelleen seurauksena hänen tyydyttämättömästä kaipuustaan ulko-kohtaiseen elämään. Olcott sanoo:

232. Kysymys. ...mikä sitten saa aikaan ihmisessä tuon tunteen, että hänellä on pysyvä persoonallisuus?

Vastaus. *Tanha* eli sammumaton halu olla olemassa. Kun ihminen on tehnyt sellaista, mistä hänelle koituu palkinto tai rangaistus tulevaisuudessa, ja kun hänellä on *tanha*, hänen täytyy syntyä jälleen *karman* vaikutuksesta.

233. Kysymys. Mikä sitten syntyy jälleen?

Vastaus. Uusi skandhojen yhdistymä eli persoonallisuus, jonka on saanut aikaan kuolevan ihmisen viimeinen luova ajatus.

237. Kysymys. Mikä on katsottava syyksi niihin viiden skandhan erilaisiin yhdistelmiin, joiden nojalla jokainen yksilö eroaa kaikista muista yksilöistä?

Vastaus. Syynä niihin on yksilön edellisissä syntymissä kypsynyt karma.

238. Kysymys. Mikä voima toimii *karman* ohjaamana, kun uusi olento synnytetään?

Vastaus. *Tanha* – elämisen tahto.

niin. Mutta voidakseen tehdä hyvää ihmisellä *täytyy olla*, kuten kaikessa muussakin, käytettävänään aikaa ja materiaalia, jolla työskennellä, ja tämä on välttämätön keino sellaisten voimien saavuttamiseksi, joiden avulla voi tehdä valtavan paljon enemmän hyvää kuin ilman niitä. Heti kun näitä voimia hallitaan, ilmaantuu tilaisuuksia niiden käyttämiseen, sillä tulee aika, jolloin ei enää tarvitse olla varuillaan ja ponnistella, nimittäin silloin kun käännekohta on turvallisesti sivuutettu. Toistaiseksi kun kyseessä on kokelaat eivätkä pitkälle edenneet *chelat*, ensimmäisessä vaiheessa luja, hellittämätön päättäväisyys ja valistunut itsensä keskittäminen itseensä on kaikki, mikä on välttämättä tarpeen. Ei kuitenkaan pidä otaksua, että hänen tulisi olla välinpitämätön, sydämetön tai julma muita kohtaan. Sellainen piittaamaton itsekkyyks olisi yhtä vahingollista kuin se, että hän kuluttaisi elämänvoimansa fyysisten himojensa tyydyttämiseen. Kaikki, mitä häneltä vaaditaan, on täysin päinvastainen asenne. Aina siihen saakka kunnes hän on sivuuttanut käännekohdan, hän ei saa ”käyttää” voimaansa ylenpalttisen kiihkeällä innolla jonkin asian eteen, olkoonpa se kuinka jalo, ”hyvä” tai ylevä tahansa.* Voimme vakuuttaa lukijalle, että tällainen tulisi monella tapaa palkituksi – ehkä toisessa elämässä, ehkä tässä maailmassa, mutta se pyrkisi lyhentämään sitä olemassaoloa, jota halutaan varjella, yhtä varmasti kuin velttous ja tuhlaavaisuus. Siitä syystä kovin harvoista suurmiehistä – marttyyreistä, sankareista, uskonnonperustajista, kansanvapauttajista, uskonnonpuhdistajista** – on tullut jäseniä vanhaan ”adeptien veljeskuntaan”, jota jotkut ovat pitkään syyttäneet

* A. P. Sinnettin kirjassa *Salainen maailma* kirjailijan paljon solvattu ja vielä enemmän epäilty kirjeenvaihtaja vakuuttaa hänelle, että ”hänen kanssaan samalle asteelle yltäneistä kuten Bulwer-Lyttonin ankara sankari” Zanoni... ”sydämettömiä moraalisesti kuivettuneita muumioita, jonkalaisiksi jotkut saattavat kuvitella meidän olevan”... ja lisää, että harvat heistä ”haluaisivat näytellä elämässään kuivunutta orvokkia juhlallisen runokokoelman lehtien välissä”. Mutta adeptimme jättää sanomatta, että *astetta tai paria korkeammalla* hänen täytyy alistua vuosien ajaksi sellaiseen muumioitumisprosessiin, ellei hän tahdo vapaaehtoisesti luopua kokonaisesta elämäntyöstä ja – kuolla. – H. P. B.

** Kysymys ei tietenkään ole periaatteettomista onnenonkijoista, jotka ovat käyttäneet suuria voimia pahoihin tarkoituksiin.

*itsekkyydestä.** Huolimatta heidän sydämensä puhtaudesta, heidän pyrki-
myksiensä suuruudesta ja epäitsekkästä uhrautumisesta *he eivät voineet
elää, sillä he olivat päästäneet käsistään oikean hetken.* He ovat saattaneet
toisinaan käyttää voimia, joita maailma on kutsunut yliluonnollisiksi. He
ovat kyenneet sähköistämään ihmiset ja alistamaan luonnon valtaansa
kiihkeän, uhrautuvan tahtonsa avulla. Heillä on voinut olla niin sanottu
yli-inhimillinen älykkyys. He ovat jopa saattaneet tuntea joitakin Salaisen
veljeskuntamme jäseniä ja olla kanssakäymisessä heidän kanssaan. Mut-
ta koska he ovat vapaasta tahdostaan päättäneet omistaa elämänvoiman-
sa enemmän toisten kuin itsensä hyväksi, he ovat näin ollen luopuneet
elämästä. Ja kun he ovat kuolleet ristillä tai mestauslavalla, kaatuneet ase
kädessä taistelutantereelle tai päätettyään täysin onnistuneen elämäntyön
vaipuneet kuolinvuoteelle omassa kodissaan, on jokaisen heistä lopuksi
täytynyt huudahtaa: ”Eli, Eli, lama sabachthani.”

Siihen saakka on kaikki hyvin. Mutta olkoonpa elämänhalu kuinka voi-
makas tahansa, olemme kuitenkin nähneet, kuinka hajoamisen kuolin-
kamppailu ei ole tavallisissa olosuhteissa vältettävissä. Epätoivoinen ja
yhä uudelleen toistettu kosmisten aineiden kamppailu elämänmuutoksen
jatkamiseksi huolimatta niitä hillitsevästä tahdosta, kuten pari pillastu-
nutta hevosta, jotka kamppailevat niitä kiinni pitävää ajomiestä vastaan,
ovat yhdessä niin voimakkaita, että *harjaantumattoman* ihmistahdon ää-
rimmäiset ponnistukset ovat *valmistamattomassa* ruumiissa lopultakin
hyödyttömiä. Urhoollisimman sotilaan huimapäisin rohkeus, kaipaavan
rakastajan omistushalu, tyytymättömän sairurin kyltymätön ahneus, anka-
ran fanaatikon järkähtämättömin usko, karaistuneimman intiaanisolurin
tai vaillinaisesti kouliintuneen hindujoogin tunnottomuus kivuille, tyynen
ajattelijan tarkoin harkittu elämänfilosofia – nämä kaikki heikkenevät vii-
mein. Tosin skeptikot tulevat väittämään tämän artikkelin tosiasioiden

* Samasta syystä nykyään Intian joogien ja fakiirien – näistä suurin osa seuraa ainoas-
taan perimätiedon *kuollutta kirjainta* – täytyy näyttää täysin kuolleilta kaikille sisäisille
tunteille ja mielenliikutuksille, jotta heidän elämänsä pidettäisiin säätynsä periaatteen
mukaisena.

vastaisesti, että kokemuksen perusteella huomataan, että lempeimmät ja epäröivimmät persoonat sekä fyysiseltä ruumiiltaan heikoimmat nähdään usein vastustavan ”kuolemaa” pitempään kuin voimakastahtoiset, uskaliaat ja itsepäiset, omahyväiset ihmiset sekä työmiehet, sotamiehet ja urheilijat, joilla on ruumis kuin raudasta. Todellisuudessa avain näiden ilmeisen ristiriitaisten ilmiöiden salaisuuteen on kuitenkin siinä, että käsitämme oikein edellä sanotun. Jos aineellisen ruumiin, ”ulkonaisen kuoren” kehitys etenee samassa tahdissa tahdon kehityksen kanssa, on itsestään selvää, ettei jälkimmäinen *pääse voitolle* edellisestä. Jokin nykyaikainen armeija hankkiessaan parhaita takaa ladattavia aseita ei saavuta sillä mitään suoranaista etua, jos myös vihollinen varustettaisiin samantlaisilla aseilla. On siis itsestään selvää, että harjoitus, jolla on ”voimakas ja päättäväinen luonne”, täydellistää itsensä näkyvän maailman näyttämöllä sen omaa tarkoitusta varten edellyttämällä ”karkean” ja ns. eläimellisen ruumiin samanaikaista kehittämistä. *Se on hyödytön* ilman tuota kehitystä ja lyhyesti sanottuna mitätöity käsiteltävää tarkoitusta varten sillä, että sen oma toiminta on aseistanut vihollisen vastaavilla aseilla. *Voima*, joka antaa sysäyksen ruumiin hajottamiseksi, kasvaa yhtä suureksi kuin tahto, joka asettuu hajoamista vastaan. Tuo voima kasvaa kasvamistaan heikentäen tahdonvoimaa ja pääsee lopulta voitolle. Toisaalta voi käydä niinkin, että selvästi heikko ja horjuva tahdonvoima, joka asuu heikossa ja kehittymättömässä ruumiissa, voi olla *vahvistunut* jostakin tyydyttämättömästä halusta – *ichcha* (toivo), kuten intialaiset salatieteilijät nimittävät sitä* – kyeten jonkin aikaa voittamaan fyysiset tuskat ruumiissa, jota se tilapäisesti hallitsee.

Voidakseen jatkaa olemassaoloaan tässä maailmassa on kokelaan siis ensiksi *otettava huomioon* seuraavat ehdot: (a) kehittää tahtonsa niin vahvaksi, että se kykenee voittamaan ”karkean” ja käsin kosketeltavan eläimellisen ruumiin atomien perinnöllisen (sanan darwinilaisessa merkityksessä) taipumuksen kiirehtiä erityisessä vaiheessa tietyn kosmisen

* Esimerkiksi kun äiti takertuu kiinni elämään voidakseen pitää huolta isättömistä lapsistaan.

muutoksen yhteydessä sekä (b) heikentää tuon eläimellisen ruumiin konkreettista toimintaa ja saada se siten suuremmassa määrin kuuliaisiksi tahdonvoimalle. Voittaakseen armeijan, *sen kuria täytyy heikentää ja saattaa se epäjärjestykseen*.

Tämän toteuttaminen onkin kaikkien rituaalien, seremonioiden, paastojen, ”rukousten”, mietiskelyjen ja vihkimysten päätarkoituksena, samoin useiden itämaalaisten salaisten lahkosten velvoittamat itsekasvatusmenetelmät aina puhtaasta ja ylevästä pyrkimyksestä, joka johtaa todellisen mestariuden ylemmille asteille, noihin alhaisiin, kauhistuttaviin ja vastenmielisiin koetuksiin saakka, jotka ”vasemman käden tien” valinneiden on läpäistävä. Näillä menettelytavoilla on ansionsa ja vikansa, omat hyötynsä ja haittansa, olennaiset ja epäolennaiset puolensa, erilaiset veronsa, naamiainsensa ja sokkelonsa. Mutta kaiken kaikkiaan tavoiteltava lopputulos saavutetaan, vaikka käytetään eri menetelmiä. Tahtoa vahvistetaan, rohkaistaan ja johdetaan, ja sen toimintaa vastustavat elementit *demoralisoidaan*. Jokaiselle, joka on pohtinut ja verrannut toisiinsa erilaisia evoluutioteorioita, ei salatieteellisten lähteiden vaan tavallisten tieteellisten ja kaikkien saatavilla olevien käsikirjojen mukaan, on ilmeistä, että ne kaikki lepäävät yhteisellä pohjalla, aina hypoteeseista koskien viimeisimpiä poikkeuksia jonkin eläinlajin tavoissa – esimerkiksi kuinka Uuden-Seelannin papukaijat ovat tottuneet syömään lihaa – niihin kaukaisimpiin pilkahduksiin saakka avaruuteen ja ikuisuuteen, joita *tulisumu*-oppi tarjoaa meille. Näiden lähtökohta on se, että impulssilla, joka on suunnattu johonkin hypoteettiseen yksikköön, on taipumusta jatkaa toimintaansa, ja että mitä tahansa tapahtuu jostakin syystä tiettyyn aikaan ja tietyssä paikassa, sillä on taipumus toistaa itseään muina aikoina ja muissa paikoissa.

Tämä on yleisesti hyväksytty perinnöllisyyden ja atavismien *selvitys*. Se, että samat asiat vaikuttavat jokapäiväisessä elämässämme, käy ilmi siitä helppoudesta, jolla omaksumme niin huonoja kuin hyviäkin ”tapoja”, eikä voi asettaa kyseenalaiseksi, että tämä sääntö vaikuttaa yhtä hyvin moraalisessa ja älymaailmassa kuin fyysisessäkin maailmassa.

Lisäksi historia ja tiede opettavat selvästi, että tietyt fyysiset tavat johtavat tiettyihin moraalisiihin ja älyllisiin seurauksiin. Ei ole koskaan ollut

valloittajakansaa, joka olisi elänyt yksinomaan kasvisravinnolla. Edes muinaisina aikoina viisaat (rishit), joiden tietämykseen ja kokemukseen pohjautuu salainen tietomme, eivät koskaan *kieltäneet sotilaskastilta* (kshatriyoilta) metsästämistä tai lihan syömistä. Koska sotilaat täyttivät tietyn paikan yhteiskunnallisessa elämässä maailman vallitsevissa olosuhteissa, eivät viisaat tietenkään tulleet ajatelleksikaan rajoittaa heidän vapauttaan enempää kuin viidakon tiikereiden tapoja. Tämä ei lainkaan vaikuttanut siihen, miten rishit itse menettelivät.

Kokelaan, joka pyrkii pitkittämään elämänsä, täytyy siten suojella itseään *kahdelta vaaralta*. Ennen kaikkea hänen täytyy varoa epäpuhtaita ja eläimellisiä ajatuksia*, sillä tiede osoittaa, että ajatus on voimaa. Ja ajatusvoiman, jonka ulospäin levittäytyvä hermotoiminta on kehittänyt, täytyy vaikuttaa fyysisen ihmisen molekyyli-suhteisiin. *Sisäiset ihmiset*** – olkoonpa niiden elimistö kuinka hienostunut tahansa – on kokoonpantu todellisista *eikä otaksutuista* aineosasisistä ja on yhä alistettu sille laille, jonka mukaan jokainen ”teko” on taipuvainen uusiintumaan – synnyttämään yhdenmukaista toimintaa karkeammassa ”kuoressa”, jonka kosketuksissa he ovat ja jonka sisällä he ovat kätöksässä.

Toisaalta tietyillä toiminnoilla on itse asiassa taipumusta saada aikaan fyysisiä tiloja, jotka ovat epäedullisia puhtaille ajatuksille ja näin ollen sille tilalle, jota vaaditaan sisäisen ihmisen ylivallan kehittämiseen.

Mutta palatkaamme käytännölliseen menetelmään. Terve sielu terveessä ruumiissa on hyvä lähtökohta. Kuitenkin poikkeuksellisen voimakkaat ja uhrautuvalaiset luonteet saattavat silloin tällöin palauttaa henkisen taantumisen ja fyysisen rappion seurauksena menettämänsä perustan käyttämällä oikeita keinoja järkkymättömän päättäväisyyden ohjaamana. Mutta usein asiat ovat voineet mennä niin pitkälle, ettei ole enää tarpeeksi voimaa ja sitkeyttä jatkaa taistelua riittävän pitkään, jotta tämä elämä tulisi kuolemattomaksi. Vaikka – kuten itämaisessä kielenkäytössä sanotaan –

* Toisin sanoen ajatus pyrkii synnyttämään teon.

** Käytämme monikkoo samalla muistuttaen lukijalle, että ihminen on oppimme mukaan seitsenkertainen.

pyrkimyksen ”ansio” on osaltaan parantava olosuhteita ja vaikuttava suotuisasti hänen tulevassa elämässään.

Olkoonpa tämän laita kuinka hyvänsä, tässä alkaa määrätty kurssi itsekurista. Lyhyesti voidaan sanoa, että se on moraalinen, henkisen ja ruumiillisen samanaikaisen kehittämisen kurssi. Ruumiillisen ihmisen on tultava eteerisemmäksi ja herkemmäksi, mentaalisen ihmisen syvämielisemmäksi, moraalisen ihmisen epäitsekkäämmäksi ja filosofisemmäksi. Ja on painotettava, että kaikenlainen pakollisuuden tunne – vaikka kyse olisi itsensä pakottamisesta – on hyödytöntä. Kaikki ”hyvyys”, joka johtuu jonkinlaisesta pakosta (uhkauksista, aineellisista tai ”henkisistä” palkki-
oista), ei ole sitä viljelevälle henkilölle ainoastaan täysin arvoton, sellaisen teeskentelyn saadessa helposti aikaan, että maailman moraalinen ilmapiiri myrkyttyisi. Pyrkimisen ”hyvyyteen” ja ”puhtauteen” täytyy tapahtua spontaanisti, jotta sillä olisi vaikutusta. Sen täytyy syntyä itsestään sisimmästä ja olla todellinen valinta jollekin korkeammalle, ei pidättäytymistä paheista lain pelossa, ei siveydessä pysymistä julkisen mielipiteen pelossa, eikä hyväntahtoisuuden harrastamista kiitoksen toivossa tai seurausten pelossa otaksutussa tulevassa elämässä.*

Nyt nähdään yhteys pyrkimiseen liittyvien opetusten ja teon toistamisen välillä. Edellä mainittiin, että okkultismin mukaan itsekasvatuksen kurssi suositeltuna ainoana tienä pitkäikäisyyteen *ei ole* ”mielikuvitelista” teoriaa, joka käsittelee epämääräisiä ”ideoita”, vaan itse asiassa tieteellisesti laadittu harjoitusjärjestelmä. Se on järjestelmä, jolla yksittäisten ihmisten jokainen seitsenkertaisen yksilön muodostama hiukkanen vastaanottaa vaikutuksen ja tavan tehdä omasta tahdostaan ja ”miehellään” juuri sitä, mikä on tarpeellista tietyn päämäärän vuoksi. Jokaisen täytyy olla harjaantunut ja kehittynyt toimimaan miehellään. Tätä sääntöä käytetään ihmisen kehitykseen. ”Hyve” sinänsä voi kylläkin olla oivallinen – se saattaa johtaa parhaimpiin tuloksiin. Mutta ollakseen tehokasta sitä täytyy harjoittaa ilomielin, eikä vastahakoisesti tai pitäen sitä vaivalloisena.

* Eversti Olcott selittää *Buddhalaisessa Katekismuksessa* selkeästi ja ytimekkäästi buddhalaisen opin karmasta eli ansiosta. (Kysymykset 137–39)

Edellä olevan johdosta pitkäikäisyyteen pyrkijän on aloitettava karttamalla fyysisiä haluja ja himoja, ei johtuen mistään sentimentaalisesta teoriasta oikeasta ja väärästä vaan seuraavista pätevistä syistä. Kuten tunnetun ja nykyään tunnustetun tieteellisen teorian mukaisesti hänen näkyvä, aineellinen ruumiinsa on aina uudistamassa ainehiukkasiaan, saavuttaa myös ihminen, jos hän pidättyy epäpuhtaasta elämästä, *tietyn ajan kulluttua* tilan, jossa nämä paheisiin liittyvät hiukkaset – joista epäpuhtaus johtuu – kerrassaan katoavat. Samalla näiden toiminnan loppuminen estää sisääntulon sellaisilta uusilta hiukkasilta, joilla on taipumus toistaa edellä mainittuja toimintoja. Ja vaikka tämä on *erityinen* seuraus tiettyjen ”paheiden” suhteen, ”karkeista” teoista pidättyminen (kuten Darwin opettaa tunnetussa laissaan koskien surkastumista käytön puutteessa) saa yleensä aikaan sen, että ruumiin ulkoisen kuoren ”suhteellinen” tiiviys ja kiinteys vähenee (vähemmän käytettyjen molekyylien vuoksi), samalla aineosien määrän väheneminen ”korvautuu” eeterisempien hiukkasten lisääntyneellä sisäänvirtauksella.

Mistä fyysisistä haluista on luovuttava ja missä järjestyksessä? Kaikkein ensimmäiseksi täytyy luopua alkoholista sen kaikissa muodoissa, sillä samalla kun se ei tarjoa ravintoa, eikä mitään suoranaista iloa* edes karkeimmille fyysisen ruumiin hiukkasille. Alkoholilla saa aikaan väkivaltaisuutta, niin sanotusti hyvänolontunnetta elämään, jonka stressiä voivat ylläpitää ainoastaan hyvin hidasliikkeiset, karkeat ja tiheät hiukkaset ja joka tunnetun vastavaikutuksen lain (kaupallisessa ilmaisussa ”kysynnän ja tarjonnan” lain) vaikutuksesta pyrkii kokoamaan ne ympäröivästä maailmankaikkeudesta ja näin ollen vastustaa näköpiirissämme olevaa tavoitetta.

Toiseksi täytyy kieltäytyä liharuuasta samasta syystä, vaikkakin tämä on vähemmän tärkeätä. Liha lisää elämänkiikkeyttä, toimintatarmoa, himojen voimaa. Siksi se voikin olla hyväksi sankarille, jonka täytyy taistella ja kuolla, mutta ei tietäjäksi pyrkivälle, jonka on oltava olemassa ja...

* Paitsi sellaisen makeuden tai tuoksun, joka voidaan saada viinin jne. maussa ja jolle alkoholi itsessään ei ole välttämätön.

Kolmanneksi ovat seksuaaliset halut. Sillä nämä eivät ainoastaan ohjaa suurta energiaa (elämänvoimaa) muihin kanaviin monin eri tavoin. Ensisijaisen kanavan (kuten esimerkiksi energian tuhlaamista toiveisiin, mustasukkaisuuteen jne.) lisäksi ne vetävät puoleensa erästä maailman-kaikkeuden alkuaineen karkeaa lajia siitä yksinkertaisesta syystä, että miellyttävimmät fyysiset aistimukset ovat mahdollisia ainoastaan siinä tiiviyden asteessa. Kaikista näistä ja muista haluista ja himoista* pidättäytymisen lisäksi täytyy jatkaa moraalin puhdistamista.

Ei myöskään pidä kuvitella, että ”askeettisuus”, niin kuin se tavallisesti käsitetään, voisi useimmissa tapauksissa olla suureksi hyödyksi ja nopeuttaisi eterisoitumisprosessia. Tämä on kari, johon monet itämaalaiset salaiset koulukunnat ovat ajautuneet, ja syy, miksi ne ovat vajonneet alhaiseen taikauskoon. Länsimaalaiset munkit tai itämaalaiset joogit, jotka luulevat saavuttavansa kykyjen huipun keskittämällä ajatuksensa navan kohtaan tai seisomalla yhdellä jalalla, tekevät harjoituksia, joilla ei ole muuta virkaa kuin kehittää tahdonvoimaa, jota kuitenkin joskus käytetään mitä alhaisimpiin tarkoituksiin. Nämä ovat esimerkkejä yksipuolisesta ja vaatimattomasta kehityksestä. Paastoamisesta ei ole mitään hyötyä *niin kauan kuin tuntee ravinnon tarvetta*. Kun ihminen on lakannut tarvitsemasta ruokaa ilman, että se on terveydelle vahingoksi, tämä on merkinä siitä, että ravinnon määrää on vähitellen vähennettävä, kunnes äärimmäinen raja on saavutettu. Lopulta saavutetaan aste, jolloin tarvitaan ainoastaan vettä.

Ei ole myöskään mitään hyötyä tälle pitkäikäisyyden saavuttamiselle pidättäytyä moraalittomuudesta niin kauan kuin kaipaa sitä sydämessä, ja niin on kaikkien muidenkin tyydyttymättömien sisäisten halujen kohdalla. Sisäisestä halusta eroon pääseminen on keskeinen asia, ja tosi elämän jäljittely ilman sitä on julkeaa teeskentelyä ja hyödyttöä orjuutta.

* Ne eivät sisällä ainoastaan ”paheiksi” kutsuttavia asioita vaan kaikilla niilläkin haluilla, joita tavallisesti pidetään ”viattomina”, on silti ruumiin nautintoja edistävä haitallinen ominaisuus – vaarattomin muille ja vähiten ”karkea” ovat tunnusmerkkejä viimeiseksi hylättäville.

Sama sääntö koskee sydämen moraalista puhdistusta. Ensinnä on luovuttava ”alhaisimmista” taipumuksista, sitten seuraavat toiset. Täten on ensin jätettävä saituus, sitten pelko, kateus, ylpeys, armottomuus, viha, toinen toisensa jälkeen. Lopuksi on luovuttava myös kaikesta kunnianhimosta ja uteliaisuudesta. Tämän ohella täytyy jatkua eteerisemmän ja ihmisen nk. ”henkisten” osien vahvistaminen. Syventymällä tunnetusta tunteettomaan mietiskelyä tulee harjoittaa ja suosia. Mietiskely on sisäisen ihmisen sanoin kuvaamatonta kaipuuta ”kohti ääretöntä”, mitä ennen muoin pidettiin palveluksen todellisena tarkoituksena, mutta nykyisin mietiskelyllä siinä merkityksessä ei ole vastinetta eurooppalaisissa kielissä, koska sitä ei juurikaan enää esiinny lännessä, ja se nimitys on latistettu teeskentelyksi, joka tunnetaan rukouksena, ylistyksenä ja katumuksena. Kaikissa kehitysvaiheissa tulee säilyttää tietoisuuden tasapaino – varmuus siitä, että kaiken *täytyy* maailmankaikkeudessa tapahtua oikeudenmukaisesti ja *sinä* olet siinä osallisena. Elämän kehityskulkua ei pidä kiirehtiä vaan hidastaa, jos mahdollista. Joillekin on hyväksi toimia toisin – ehkä jopa itsellesikin toisissa olosuhteissa, mutta tässä tapauksessa se jouduttaisi *sinun* hajoamistasi.

Ei pidä myöskään laiminlyödä ulkonaisia asioita tällä ensimmäisellä asteella. Muista, että adepti – vaikka ”on olemassa” välittääkseen tavallisten ihmisten mieleen ajatuksen hänen olemuksensa kuolemattomuudesta – ei myöskään ole haavoittumaton ulkonaisille vaikutuksille. Elämän pitkittämisen harjoittelu ei sinänsä suojele onnettomuuksilta. Mitä tulee fyysiseen valmistautumiseen, yhä edelleenkin miekka voi haavoittaa häntä, sairaus voi kohdata tai myrky lamauttaa hänet. Tämä on selvästi ja kauniisti esitetty *Zanonissa*, ja se on oikein, ja niin se pitääkin olla, ellei ”adeptius” ole perätöntä valhetta. Adepti saattaa olla tavallista kuolevaisia paremmin turvassa monilta vaaroilta, mutta hän on sitä ainoastaan suuremman tietonsa, tyyneytensä, kylmäpäisyytensä ja ymmärryksensä takia, jotka hänen pitkittynyt olemassaolonsa ja siihen välttämättä liittyvät seikat ovat antaneet hänelle mahdollisuuden hankkia – ei sen nojalla, että itse kehitysprosessilla olisi mitään suojelevaa ominaisuutta. Hän on

turvassa, kuten kiväärillä aseistettu mies on alastonta paviaania paremmin turvassa – ei kuitenkaan samalla tavoin kuin deeva (jumala) on ihmistä paremmin turvassa.

Jos näin on korkean adeptin tapauksessa, kuinka paljon tarpeellisempaa on, että noviisi ei ainoastaan olisi suojattu vaan että hän käyttäisi kaikkia mahdollisia keinoja varmistaakseen itselleen tarvittavan elinajan, jotta hän saisi hallintaan ilmiön, jota kutsutaan kuolemaksi! Voidaan kysyä, miksi korkeammat adeptit eivät suojele häntä? Ehkä he *tekevät* niin josain määrin, mutta lapsen on opittava kävelemään omin neuvoin. Jos häntä varjeltaisiin ilman omaa ponnistusta ulkonaisilta vaaroilta, se merkitsisi samaa kuin hänen kehitykselleen tarpeellisen ominaisuuden – vastuuntunteen – hävittämistä. Mitäpä rohkeutta vaadittaisiin ihmiseltä, joka on lähetetty taisteluun ylivoimaisesti aseistettuna ja läpäisemättömään haarniskaan puettuna? Tämän takia noviisiin pitäisi mikäli mahdollista yrittää noudattaa kaikkia nykyajan tiedemiesten terveysopillisia ohjeita. Raitis ilma, puhdas vesi ja ravinto, sopivasti ruumiinliikuntaa, säännöllinen elämä ja miellyttävät työtoimet ja ympäristö ovat kaikki, elleivät aivan välttämättömiä niin ainakin hyödyllisiä hänen edistymisensä kannalta. Varmistaakseen itselleen nämä – ainakin hiljaisuutta ja yksinäisyyttä – ovat kaikkina aikoina jumalat, tietäjät, ja okkultistit vetäytyneet syrjäisille seuduille, vilpoisiin luoliin, metsän kätköihin, erämaan lakeuksille tai vuorten korkeuksiin. Eikö olekin ajatuksia herättävää, että ”korkealla sijaitsevat paikat” ovat aina miellyttäneet jumalia ja että nykyisin Salaisen Veljeskunnan korkein osasto asustaa Himalajalla, joka on ainoa ilmastoltaan lauhkea ylätasanko maailmassa.*

* Syy tuohon ankaraan säädökseen, joka kielsi juutalaisia palvelemasta ”jumaliaan korkeilla vuorilla tai kukkuloilla”, juontaa juurensa muinaisten vanhimpien haluttomuudesta sallia yleisesti ihmisten, jotka eivät useimmissa tapauksissa olleet kelvollisia adeptiuteen, valita selibaatti ja askeettinen elämä eli toisin sanoen pyrkiä adeptiuteen. Tällä kiellolla oli salainen merkitys, ennen kuin siitä tuli kielto ja käsittämätön sanatarkasti tulkittuna, sillä ihmiset Intiassa eivät olleet ainoita, jotka kohtelivat viisaitaan jumalallisella kunnioituksella, vaan kaikki kansat ovat pitäneet adeptejaan ja vihittyään jumalallisina olentoina.

II

Noviisiin ei pidä myöskään ylenkatsoa lääketieteen apua ja hyviä hoito-ohjeita. Hän on yhä tavallinen kuolevainen ja tarvitsee tavallisen kuolevaisen apua.

”Olettakaamme kuitenkin, että kaikki vaaditut olosuhteet, tai joita pidetään vaadittavina (sillä hoitotarpeen yksityiskohdat ja moninaisuus ovat liian lukuisia tässä luettelavaksi), on täytetty. Mikä on seuraava askel?” voisi lukija kysyä. No, jos menettelytavassa ei ole ollut mitään moraalisesti epäilyttävää tai laiminlyömistä, seuraavia psyykkisiä vaikutuksia tulee ilmenemään.

Ensinnäkin noviisi tuntee itsessään yhä enemmän iloa kaikesta henkevästä ja puhtaasta. Vähitellen karkeat ja aineelliset toimet tulevat hänelle yhdentekeviksi ja kielletyiksi, jopa suorastaan vastenmielisiksi. Hänelle tuottavat suurempaa iloa yksinkertaiset luonnon aistimukset – sellaiset tunteet, joita voi muistaa kokeneensa lapsena. Hän tuntee olonsa huolettomammaksi, itsevarmaksi ja onnelliseksi. Mutta hänen pitää varoa, ettei tunne uudesta nuoruudesta johda häntä harhaan, takaisin entiseen elämänsä ja jopa sitäkin syvemmälle. ”Vaikutus ja vastavaikutus ovat yhtä suuret.”

Sen jälkeen alkaa ravinnon tarve vähentyä. Tapahtukoon se vähitellen – mitään paastoamista ei tarvita. On syötävä niin paljon kuin tuntee tarvitsevansa, ja ravinnon tulisi olla mitä puhtainta ja yksinkertaisinta. Hedelmät ja maito ovat tavallisesti sopivimmat. Sitä myöten kuin ravinto käy yksinkertaisemmaksi, hänen on hiljalleen – vähän kerrallaan – pienennettävä sen määrää tuntiessaan kykenevänsä siihen. Saatetaan kysyä: ”Voiko ihminen elää ravinnotta?” Ei, mutta ennen kuin petyt, mieli kyseessä olevan kehityksen luonnetta. Tiedetään, ettei monella alkeellisella eläimellä ole lainkaan eritteitä. Tavallinen medinamato* on erittäin hyvä

* Ihmisen elimistössä elävä loinen. – Suom. huom.

esimerkki. Sillä on melko monimutkainen elimistö, mutta siltä puuttuu ulostuskanava. Kaikki, mitä se kuluttaa – ihmisen ruumiin heikkolaatuisimmat nesteet –, käytetään sen kasvuun ja lisääntymiseen. Asustaen ihmisen kudoksissa se ei eritä sulatettua ravintoa. Tietyssä kehitysvaiheessa noviisi on jokseenkin vastaavassa tilanteessa, kuitenkin sillä erotuksella, että hänessä *tapahtuu* erittämistä ihon huokosten kautta, ja niiden kautta tunkeutuu myös toisia eterisoituneita ainehiukkasia ruumiin elävöittämiseksi.* Muissa suhteissa pelkkä ruoka ja juoma riittävät vain pitämään tasapainossa ne fyysisen ruumiin ”karkeat” elimet, jotka ovat vielä korjaamassa veren toiminnasta aiheutuvaa orvaskeden ainehukkaa. Myöhemmin solujen kasvun prosessi hänen ruumiissaan muuttuu, ja muutos on parempaan päinvastoin kuin sairaudessa huonompaan suuntaan – hänestä tulee *täysin* elävä ja herkkätuntoinen, ja hän saa ravintonsa eetteristä (akashasta). Mutta tuon saavuttaminen on kuitenkin noviisillemme vielä sangen kaukana.

Luultavasti kauan ennen kuin edellä mainittu muutos tapahtuu, muut vihkimättömälle yllättävät – eikä vähemmän ihmeelliset – vaikutukset antavat noviisillemme rohkeutta ja lohdutusta hänen tehtävässään. Jo aikoja ennen kuin on päästy yllä mainittuun tulokseen, hänet voi yllättää toisenlaiset – eikä suinkaan vähemmän ihmeelliset – vaikutukset, jotka ovat omiaan antamaan hänelle rohkeutta ja luottamusta vaikeassa tehtävässään. Olisi vain itsestäänselvyys toistaa, mitä tuhannet kirjailijat (kuitenkaan tuntematta asian todellista *perustaa*) ovat väittäneet siitä onnesta, joka seuraa viattomasta ja puhtaasta elämästä. Kuitenkin usein aivan kehityskulun alussa noviisissa tapahtuu jotakin aivan odottamatonta fyysisistä vaikutusta. Jokin pitkälinen sairaus, jota siihen saakka on pidetty parantumattomana, voi saada suotuisan kääntein. Hänessä voi kehittyä tai hän saattaa kehittää itselleen parantavia mesmerisiä voimia, eli häntä ilahduttaa hänen aistiensa terävöityminen ennen tuntemattomalla tavalla. Kuten jo aikaisemmin olemme huomauttaneet, *syyt* näihin ilmiöihin eivät ole yliluonnollisia eivätkä vaikeita ymmärtää. Ensinnäkin äkillisen suunnan-

* Hän on tilassa, joka muistuttaa sikiön fyysisistä tilaa ennen syntymistä.

muutoksen elämänvoimassa* täytyy saada aikaan jonkinlaisia vaikutuksia. Kuten edellä olemme todenneet, teosofia toisaalta opettaa, että ihminen koostuu useista toisensa läpäisevistä ruumiista, ja tästä näkökulmasta katsottuna (vaikka sitä on hyvin vaikea ilmaista sanoin) on täysin luonnollista, että kaikkein tiheimmän ja karkeimman ruumiin asteittainen ertisoituminen sananmukaisesti vapauttaisi muitakin enemmän. Väkijoukko voi saartaa hevoslauan, jonka on hyvin hankala murtautua saarroksista, mutta jos kaikki väkijoukosta muuttuisivat yhtäkkiä haamuiksi, heistä olisi vain vähän vastusta. Ja kun jokainen sisempi olemuspuoli on ulompaa hienosyisempi ja eloisampi ja kun jokaiseen näistä liittyy kosmoksen eri elementtejä, tiloja ja ominaisuuksia (joita käsitellään toisissa salatieteellisissä kirjoitelmissa), lukija voi muodostaa käsityksen – vaikka kirjoittaja ei kykenisi ilmaisemaan sitä tusinalla niteellä –, mitkä suurenmoiset mahdollisuudet paljastuvat vähitellen noviisille.

Monia tässä viitattuja mahdollisuuksia voi noviisi hyödyntää oman turvallisuutensa ja läheistensä parhaaksi. *Mutta tapa, jolla* hän tekee tämän, sopii hänelle – se on osa koetuksesta, joka hänen on läpäistävä. Näiden voimien väärinkäyttö johtaa luonnollisena seurauksena varmasti niiden menettämiseen. Niiden avaamien tulevaisuuden näkymien uudelleen herättämä halu (*itchcha*) hidastaa tai estää kehitystä.

Mutta ”suuressa salaisuudessa” löytyy vielä eräs osa, johon täytyy viitata ja jonka saa *nyt* ensimmäistä kertaa pitkien ajanjaksojen kuluttua ilmoittaa maailmalle, koska sen aika on tullut.

Sivistynyttä lukijaa on tarpeetonta muistuttaa taas siitä suuresta tieteellisestä löydöstä, joka on tehnyt Darwinin nimen kuolemattomaksi, nimittäin siitä laista, jonka mukaan organismilla on aina taipumus toistaa vastaavana ajanjaksona elämässään esi-isiensä toimintaa ja että tämä taipumus esiintyy sitä varmemmin ja täydellisemmin, mitä lähempänä ajallisesti edeltäjät ovat. Eräs seuraus tästä on, että yleisesti ottaen elolliset olennot kuolevat tavallisesti samanikäisinä kuin niiden esi-isätkin.

* Oli käsitys elämänvoimasta minkäläinen hyvänsä, kaikki filosofian koulukunnat pitivät mitä vaikeaselkoisimpana käyttövoimana.

On totta, että *todellinen* ikä, jossa jonkin lajin yksilöt kuolevat, vaihtelee suuresti. Se johtuu pääasiassa taudeista, onnettomuuksista ja ravinnon puutteesta. Mutta jokaisella eliölajilla tunnettu eliniän raja, jota yksilöt eivät ylitä. Tämä koskee niin ihmislajia kuin kaikkia muitakin lajeja. Jos nyt oletetaan, että kaikki mahdolliset terveydelliset ehdot on täytetty ja ruumiinrakenteeltaan tavallinen ihminen vältti kaikki tapaturmat ja taudit, tulisi vielä – kuten lääketieteilijät tietävät – aika, jolloin ruumiin osaset tuntisivat perinnöllistä taipumusta toimia siten, että se väistämättä johtaa hajoamiseen, *ja noudattaisivat sitä*. Jokaiselle ajattelevalle ihmiselle täytyy olla selvää, että jos tämä kriittinen käännekohta voitaisiin kerran *jollakin tavoin* täysin sivuuttaa, ”kuoleminen” vaara kävisi vuosien kuluessa suhteellisesti yhä pienemmäksi. Tämä, mitä ei mikään tavallinen mieli ja ruumis pysty tekemään, on toisinaan mahdollista sellaisen ihmisen tahdolle ja ruumiinrakenteelle, joka on siihen erityisellä tavalla valmistautunut. Siinä on vähemmän karkeampia osasia, joihin periytynyt taipumus saattaa vaikuttaa – siinä on vahvistuneen ”sisäisen ihmisen” (jonka tavallinen elinikä on aina suurempi jopa luonnollisessa kuolemassa) apu näkyvään ulkoiseen kuoreen, ja siinä harjaantunut ja lannistumaton tahto ohjaa ja hallitsee kaikkea.*

Tästä hetkestä lähtien kokelaan tie on selvempi. Hän on voittanut ”kynnyksenvarrtijan” – sukunsa perivihollisen, ja vaikka hän edelleenkin voi joutua yhä uusiin vaaroihin kulkiessaan kohti nirvanaa, voitto kannustaa häntä, ja luottavaisena ja uusin voimin hän voi rientää kohti täydellisyyttä.

* Tämän yhteydessä on ehkä paikallaan huomauttaa, mitä nykyaikainen [1800-luvun loppu] tiede ja etenkin *fysiologia* sanoo inhimillisestä tahdonvoimasta. ”Tahdonvoimalla on valtava vaikutus iän pituuteen. Täytyy ilman muuta myöntää, että kahdesta ihmisestä, jotka ovat kaikin puolin toisensa kaltaiset ja elävät samanlaisissa olosuhteissa, on rohkeampi ja päättäväisempi pitkäikäinen. Ei tarvitse kauaa harjoittaa lääkärin ammattia havaitakseen, että sellaisia ihmisiä kuolee, jotka voisivat aivan yhtä hyvin elää, jos he olisivat päättäneet elää, ja että lukemattomista sairaista voisi tulla terveitä, jos heillä olisi synnynnäistä tai itsevahvistettua tahtoa uskoa, että he tekisivät niin. Ne, joilla ei ole mitään muuta elämälle suotuisaa ominaisuutta, joiden lähes kaikki ruumiin elimet ovat epäkunnossa, joille jokainen päivä on kärsimystä ja jotka ovat elämää lyhentävien vaikutusten vaivaamia, elävät vain tahdon avulla.” – Tri George M. Beard.

Sillä on pidettävä mielessä, että kaikkialla luonnossa vallitsee sama laki. Puhdistustila, jota selostimme näkyvästä, aineellisesta ruumiista puhuessamme, esiintyy myös ihmisen sisemissä olemuspuolissa. Kaikki on ilman erotusta muuttuvaa, ja eteerisempien ruumiiden muutokset tapahtuvat – vaikkakin niiden elinikä on moninkertainen – samanaikaisesti karkeampien ruumiiden muutosten kanssa, saavuttaen laajenevaa suhdetta ympäröivään maailmankaikkeuteen, kunnes nirvanassa korkea yksilöllisyys yhdistyy lopulta ÄÄRETTÖMÄÄN KOKONAISUUTEEN.

Edellä kuvautusta kehityskulusta päättelee, miksi ”adepteja” nähdään niin harvoin jokapäiväisessä elämässä, sillä tasavertaisesti heidän ruumiinsa eterisoitumisen ja heidän voimansa ohessa kasvaa vastenmielisyys, niin sanoakseni ”halveksunta” kaikkea kohtaan, mikä esiintyy tavallisessa maailmassa. Kuten karkulainen heittää paetessaan luotaan ne esineet, jotka haittaavat hänen pakoaan aina raskaimmista esineistä alkaen, niin myös kokelas, joka välttää ”kuoleman”, luopuu kaikesta, mihin kuolema voi tarttua. Kieltäytymisen edistyessä kaikesta, mistä on päästy eroon, on apua. Kuten jo edellä olemme maininneet, ei adepti tule ”kuolemattomaksi”, kuten se tavallisesti ymmärretään. Suunnilleen siihen aikaan, kun ihmisrodun kuolemanraja on ohitettu, hän on tavallisessa mielessä *todella kuollut*, toisin sanoen hän on vapauttanut itsensä kaikista tai melkein kaikista ainehiukkasista, joiden hajoaminen olisi tehnyt kuolinkamppailun välttämättömäksi. Hän on ”kuollut” koko vihkimyskautenaan vähitellen, eikä katastrofi voi tapahtua kahdesti. Hän on ainoastaan venyttänyt vuosien ajalle lievän hajoamisprosessin, joka muilla ihmisiltä kestää lyhyestä hetkestä muutamaan tuntiin. Korkein adepti on itse asiassa kuollut maailmalle ja täysin tietämätön siitä. Hän ei ole tietoinen sen iloista ja on piittaamaton sen kärsimyksistä, mikäli ne johtuvat sentimentaalisuudesta, sillä järkähtämätön velvollisuudentunne ei koskaan tee häntä sokeaksi sen olemassaololle. Sillä uudet eteeriset aistit, jotka avaavat laajempia elämämpiirejä, ovat samassa suhteessa meidän aisteihimme kuin meidän aistimme ovat äärettömän vähäiseen. Uudet aistimukset ja uudet havainnot tuovat mukanaan uusia pyyteitä ja nautintoja, uusia vaaroja ja vastuksia.

Ja kaukana, alhaalla sumussa – sekä sananmukaisesti että vertauskuvallisesti – on meidän kurja, pieni maailmamme, jonka ovat jättäneet alapuolelle ne, jotka tosiasiaassa ovat ”menneet liittyäkseen jumalien seuraan”.

Tässäkin esityksessä tulee näkyviin, kuinka typerää on ihmisten pyytää teosofia ”järjestämään heidät yhteyteen korkeimpien adeptien kanssa”. On äärimmäisen vaikeaa taivuttaa edes yhtä tai kahta heistä vahingoittamaan maailmassa ilmenevillä kärsimyksillä omaa kehitystään sotkeutumalla maallisiin asioihin. Tähän tavallinen lukija sanoo: ”Se ei ole *jumalallista*; sehän on itsekkyyden huippu”... Mutta ymmärtäköön hän, että hyvin korkean adeptin, joka ottaa tehtäväkseen maailman uudistamisen, täytyy välttämättä alistua vielä kerran syntymään uudelleen. Ja onko kaikkien ennen samaa tietä kulkeneiden kohtalo kyllin rohkaiseva kannustamaan uuteen yritykseen?

Kaikkien tässä esitettyjen asioiden syvälinen tarkastelu myös antaa teosofeille käsityksen siitä, mitä he vaativat, kun he pyytävät päästä tielle, missä *käytännössä* saavutetaan ”korkeampia voimia”. No, niin selvästi kuin sanat voivat ilmaista: siellä on TIE... voivatko he kulkea sitä?

Ei myöskään pidä salata sitä, että se, mikä tavalliselle kuolevaiselle muodostaa odottamattomia vaaroja, kiusauksia ja vihollisia, saartaa myös tietään kulkevaa noviisia. Ja tämä ei tapahdu mistään kuvittelusta syystä, vaan yksinkertaisesti siksi, että hänessä itse asiassa kehittyy uusia aisteja, joiden käyttämiseen hän ei ole vielä harjaantunut, eikä hän koskaan ennen *ole* nähnyt sellaisia asioita, joita hän nyt näkee. Jos sokeana syntynyt ihminen tulisi äkkiä näkeväksi, hän ei kykenisi heti käsittämään perspektiivin merkitystä vaan lapsen lailla kuvittelisi kuun olevan hänen ulottuvillaan tai tarttuisi hehkuvaan hiilikekäleeseen.

Ja voitaisiin kysyä, mikä on korvaava tämän kieltäytymisen kaikista elämän nautinnoista, tämän luopumisen kaikista mielenkiinnon kohteista ja tämän kurottautumisen eteenpäin kohti tuntematonta määränpäättä, jonka saavuttaminen näyttää yhä mahdottomammalta.

Sillä päinvastoin kuin jotkut ihmisenkaltaista jumalaa opettavat uskot okkultismi ei tarjoa kannattajilleen ikuista aineellisten ilojen taivasta, joka

saavutetaan tuossa tuokiossa yhdellä nopealla rysäyksellä haudasta. Useassa tapauksessa oltaisiin itse asiassa halukkaita kuolemaan *nyt* heti, jos vain varmasti tiedettäisiin, että jälkeinpäin päästäisiin osalliseksi paratiisista. Mutta okkultismi ei tarjoa sellaista helposti ja välittömästi saavutettavan ilon, viisauden ja elämän äärettömyyden mahdollisuutta. Se lupaa vain näiden laajennuksia, jotka ulottuvat peräkkäisten verhojen peittämiin kaariin, katkeamattomana sarjana pitkään näkymään, joka johtaa NIRVANAAN. Myös tässä on välttämätöntä, että uudet voimat edellyttävät uutta vastuuntunnetta ja että lisääntynyt kyky kokea autuutta tuo mukanaan suuremman herkkyyden tuskalle. Tähän ainoa vastine, joka voidaan antaa, on kaksijakoinen: 1) tietoisuus voimasta on itsessään suurinta ja keskeytymätöntä riemua käytettäessä kehityksen edetessä uusia keinoja sen harjoittamisessa, ja 2) kuten on jo sanottu – tämä on ainoa tie, joka tarjoaa vähäisen tieteellisen mahdollisuuden, että ”kuolema” voidaan välttää, ikuinen muisti turvata, ääretön viisaus saavuttaa ja näin ollen tehdä suunnaton ihmiskunnan apu mahdolliseksi heti, kun adepti on turvallisesti sivuuttanut käännekohdan. Niin fyysinen kuin metafyyssinenkin johdonmukaisuus vaativat ja tunnustavat sen tosiseikan, että sulautumalla asteittain kokonaisuuteen *osa* voi tuntea kokonaisuuden ja että se, joka nyt on jotakin, voi tuntea, tietää ja nauttia kaikesta, kun se on vaipunut absoluuttiseen kaikkeuteen sen *muuttumattoman kehän* pyörteessä, missä tietomme muuttuu tietämättömyydeksi ja itse kokonaisuus samaistuu tyhjyyteen.